

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Sfk/41/2021
Identifikačné číslo spisu: 2021200192
Dátum vydania rozhodnutia: 28. marca 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:2021200192.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu: JUDr. Marián Trenčan, a členov senátu: JUDr. Elena Berthotyová, PhD. a prof. JUDr. Juraj Vačok, PhD. v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľ): W. C., narodený XX. Z. XXXX, so sídlom F. XXXX/XX, XXX XX G., IČO: 36 922 161, zastúpeného: ADAUS, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo 100847317/2021 zo dňa 17.5.2021, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/57/2021-55 z 11. októbra 2021, ECLI:SK:KSTT:2021:2021200192.2, jednomyselne takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .
- II. Účastníkom sa n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I. Konanie pred krajským súdom

1. Sťažovateľ sa správnu žalobou na Krajskom súde v Trnave (ďalej len „správny súd“) domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 100847317/2021 zo dňa 17.5.2021, ktorým žalovaný ako odvolací orgán potvrdil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Trnava č. 101983288/2020 zo dňa 15.12.2020, ktorým bol sťažovateľovi vyrubený rozdiel dane v sume 29.686,37 Eur na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie február 2018.

2. Vyšší súdny úradník na správnom súde uznesením č. k. 14S/57/2021-41 zo dňa 06.09.2021, ECLI:SK:KSTT:2021:2021200192.1, zastavil konanie a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v lehote uvedenej vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku zo dňa 06.08.2021 (č. k. 14S/57/2021-34) nebol zaplatený súdny poplatok vo výške 35 € podľa položky 10 písm. a) Sadzobníka poplatkov platného v čase podania žaloby v spojení s § 6 ods. 3 zákona, a neboli tu ani žiadne dôvody pre nezastavenie konania v zmysle zákona o súdnych poplatkoch.

3. Proti uzneseniu súdneho úradníka podal sťažovateľ sťažnosť, a pre prípad, že nebude vyhovené jeho sťažnosti, požiadal predsedu senátu v zmysle § 70 zákona č. 162/2015 Z. z. o odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý omylom pre chybu v písaní uhradili s nesprávnym variabilným symbolom. Dôvodil, že na výzvy súdu mal v relevantnom období povinnosť zaplatiť súdne poplatky v niekoľkých konaniach na správnom súde, tvrdil, že vedie na správnom súde v súčasnosti voči žalovanému (Finančné riaditeľstvo SR) 10 konaní, žalobca má zablokované svoje účty, čo taktiež znemožňuje žalobcovi nakladať s finančnými prostriedkami na svojom účte, a v daných prípadoch je nútený poplatkovú povinnosť uhrádzať náhradným spôsobom, väčšinou z iných účtov nepatriacich jemu ako fyzickej osobe, čo celkovo komplikuje plnenie si svojej povinnosti. Napriek uvedenému sťažovateľ má záujem riadne hrať svoju poplatkovú povinnosť, lebo má záujem v konaniach pokračovať. V súdnej veci (konanie 14S/57/2021) uhradil svoju poplatkovú povinnosť spolu s ďalšími poplatkovými povinnosťami (uvádzané konania 20S/92/2021, 20S/94/2021, 14S/57/2021, 20S/96/2021, 20S/93/2021) a všetky poplatky uhradil včas, avšak v jednom poplatkovom úkone urobil chybu v písaní a namiesto variabilného symbolu priradeného k poplatkovému úkonu k spis. zn. 14S/57/2021 priradil nesprávny variabilný symbol z poplatkového úkonu k spis. zn. 20S/92/2021 (správna žaloba, kde sa napáda rozhodnutie správneho orgánu vo výške 64,00 €, kde žalobca nemal v úmysle poplatok vzhľadom na sumu v správnom rozhodnutí platiť). Uvedenú chybu v písaní si žalobca nevšimol, dozvedel sa o nej až doručením uznesenia o zastavení konania.

4. Sťažnosť i návrh na odpustenie zmeškania lehoty zamietol predseda senátu správneho súdu uznesením č. k. 14S/57/2021-55 z 11.10.2021, ECLI:SK:KSTT:2021:2021200192.2 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). V odôvodnení poukázal na to, že poplatok za návrh je splatný už pri podaní návrhu, a zastavenie konania po márnom uplynutí lehoty uvedenej vo výzve považoval za dôvodné a správne, keďže procesný postup pri výzve na zaplatenie súdneho poplatku bol riadne dodržaný. Za tendenčnú a účelovú považoval argumentáciu o zaplatení poplatku (v dôsledku nesprávne uvedeného variabilného symbolu) k inému konaniu, ku ktorému nemal záujem poplatok zaplatiť kvôli žalobe týkajúcej sa iba 64 €. Poukázal na to, že keby nemal záujem v tejto veci podať žalobu s poplatkovou povinnosťou, ani by ju nepodával. Postup sťažovateľa súd nevyhodnotil ako chybu v písaní.

5. Vo vzťahu k žiadosti žalobcu o odpustenie zmeškania lehoty správny súd nevidel dôvod, aby v danej veci odpustil zmeškanú lehotu, keďže výzva bola riadne doručená právnenému zástupcovi sťažovateľa a bolo jeho povinnosťou, aby povinnosti ktoré táto výzva obsahovala, splnil v lehote, ktorá bola výzvou určená.

II. Kasačná sťažnosť žalobcu

6. Proti napadnutému uzneseniu podal sťažovateľ zastúpený advokátom včas kasačnú sťažnosť, ktorou žiadal, aby kasačný súd vydal rozhodnutie, ktorým mu odpustí zmeškanie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku v konaní vedenou pod sp. zn. 14S/57/2021.

7. V kasačnej sťažnosti uviedol rovnaké dôvody, aké uvádzal v sťažnosti proti uzneseniu o zastavení konania. Tvrdil, že mal v úmysle riadne uhradiť príslušný poplatok, a len chybou v písaní pri uvádzaní variabilného symbolu došlo k omylu, za čo sa ospravedlnil. Opakoval aj to, že splnil kumulatívne predpoklady návrhu na odpustenie zmeškania lehoty, keď: a) je subjektom, ktorému lehota patrila a ktorý ju zmeškal, b) zmeškal lehotu z ospravedlniteľného dôvodu, ktorým je chyba v písaní pri uskutočňovaní platby súdneho poplatku, kde uviedol nesprávny variabilný symbol, c) podáva žiadosť do 15 dní od odpadnutia prekážky vykonania úkonu (až do doručenia uznesenia o zastavení konania bol v tom, že poplatok zaplatil riadne, včas a so správnym variabilným symbolom), d) pripojil zmeškaný úkon k žiadosti (zaplatenie súdneho poplatku so správnym variabilným symbolom).

8. Sťažovateľ nesúhlasil s tým, že správny súd považoval tvrdenie o omylnej platbe za účelové tvrdenie. Tvrdil, že išlo o chybu v písaní a je tu dôvod na odpustenie zmeškanej lehoty. Tiež poukazoval na to, že správny súd pripustil, že by mohla chyba v písaní nastať v prípade, že by sťažovateľ uviedol nesprávne spisovú značku konania; sťažovateľ tvrdil, že rovnako sa mohol dopustiť chyby aj v uvedení nesprávneho variabilného symbolu. Tvrdil, že upustil od platenia súdneho poplatku pri žalobe týkajúcej sa 64 €, kde sa výška poplatku blíži vyrubenému rozdielu dane a reálne sa preto rozhodol nepokračovať v konaní.

9. Kasačnú sťažnosť ani iné podania správny súd nedoručoval žalovanému s odôvodnením, že došlo k zastaveniu konania pre nezaplatenie súdneho poplatku.

III. Právne závery kasačného súdu

10. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej len „kasačný súd“) preskúmal napadnuté uznesenie v medziach sťažnostných bodov, ktorými bol viazaný (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2, § 453 ods. 2 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a/ S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), vo veci v zmysle § 455 S.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju zamietol podľa § 461 S.s.p.

11. Obdobnou kasačnou sťažnosťou iného sťažovateľa sa zaoberal kasačný súd v uznesení Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžfk/49/2020 z 31.01.2022, ECLI:SK:NSSSR:2022:3019200464.1, a hoci v tom konaní spočívala tvrdená prekážka nezaplatenia súdneho poplatku v technickej chybe a zlyhaní ľudského faktora (žiadna platba nebola uskutočnená), závery z uvedeného rozhodnutia sú do veľkej miery prenositeľné i na teraz súdenu vec, kasačný súd si tam uvedenú argumentáciu osvojil a rozvinul ju s ohľadom na okolnosti súdnej veci.

12. S ohľadom na vymedzenie sťažnostných bodov pripadlo kasačnému súdu posúdiť správnosť výkladu a aplikácie § 70 SSP zo strany krajského súdu. Kasačný súd najprv poznamenáva, že s ohľadom na vecnú argumentáciu správneho súdu nebol dôvod považovať za sporné, či vôbec bolo v kompetencii súdu rozhodnúť v zmysle § 70 SSP o odpustení zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku za správnu žalobu. Preto kasačný súd v zhode so správnym súdom vychádzal z toho, že lehota určená súdom na dodatočné splnenie poplatkovej povinnosti nie je lehotou prepadnou a jej zmeškanie možno odpustiť, ak konajúci súd na základe žiadosti poplatníka usúdi, že stanovenú lehotu zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a zároveň poplatok zaplatil do 15 dní po odpadnutí prekážky, ktorá mu v tom bránila.

13. Kasačný súd musí upozorniť na to, že poplatková povinnosť za podanie žaloby vzniká už podaním žaloby na súd (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona o poplatkoch). Tejto povinnosti si sťažovateľ zastúpený advokátom musel byť pri podaní správnej žaloby správnemu súdu vedomý.

14. Keďže si sťažovateľ povinnosť zaplatiť splatný súdny poplatok nesplnil, postupoval správny súd v súlade s § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, keď vyzval sťažovateľa na dodatočné zaplatenie poplatku v lehote 10 dní od doručenia výzvy a poučil ho o následkoch nesplnenia tejto povinnosti spočívajúcich v obligatórnom zastavení konania. Vzhľadom na to, že stanovená lehota márne uplynula a správny poplatok nebol zaplatený s príslušnými údajmi, najmä so správnym variabilným symbolom, správny súd nemohol pri dodržaní zákona postupovať inak ako konanie zastaviť.

15. Pokiaľ ide o vyhodnotenie sťažovateľom uplatneného dôvodu zmeškania lehoty, kasačný súd považuje záver krajského súdu k tejto otázke za vecne správny. Sťažovateľ vidí prekážku, ktorá mu mala zabrániť v zaplatení poplatku, v chybe v písaní, ktorá mala spôsobiť, že zaplatený súdny poplatok bol priradený k inému súdному konaniu, pričom táto prekážka mala existovať až do doručenia uznesenia o zastavení konania.

16. Posúdenie správneho súdu, ktorému sa tvrdený úmysel sťažovateľa a chyba v písaní javili ako účelové tvrdenia, neznamená nevyhnutne, že by správny súd tvrdil, že sťažovateľ klame. Treba ho chápať tak, že tvrdené skutočnosti sú pri daných skutkových okolnostiach nepresvedčivé, a v konečnom dôsledku to znamená, že sťažovateľ nepreukázal dôvodnosť svojej žiadosti, teda nepresvedčil správny súd (a ani kasačný súd), že sú dané dôvody na odpustenie zmeškania lehoty, a vlastne nepresvedčil ho ani o pravdivosti svojich tvrdení. Kasačný súd pripúšťa, že sa celá platba (omyl) sťažovateľa mohla udiť presne tak, ako to sťažovateľ tvrdí; pri známych faktoch však o tom chýba presvedčivý dôkaz. Sťažovateľom tvrdený dej, že si z desiatich súdnych konaní, ktoré inicioval, vybral jediné, ku ktorému nechce zaplatiť súdny poplatok, ale pri platbe súdneho poplatku v inej veci uviedol práve variabilný symbol viažuci sa k tomuto jedinému konaniu, v ktorom nechce pokračovať, je veľmi nepravdepodobný. Preto nebolo na mieste ani ďalšie posudzovanie, či by bol takýto dôvod nezaplatenia poplatku v lehote ospravedlniteľným dôvodom.

17. Kasačný súd považoval za zrejmé, že sťažovateľovi nič nebránilo splniť si riadne a včas poplatkovú povinnosť za podanie správnej žaloby. Správny súd rozhodol o jeho žiadosti o odpustenie

zmeškania lehoty v súlade so zákonom a ani sťažnostné body zákonnosť jeho rozhodnutia nijako nespochybnili. Kasačný súd preto musí uzavrieť, že o prístup k súdnemu preskúmaniu rozhodnutia žalovaného sa sťažovateľ pripravil sám, keď nesplnil včas jednu zo zákonom stanovených podmienok konania o správnej žalobe predpísaným spôsobom.

18. Kasačný súd ešte poznamenáva, že účelom uvádzania variabilného symbolu (a ostatných platobných údajov) je jednoznačná identifikácia súdneho poplatku a konania, ku ktorému sa viaže. Zásada hospodárnosti a plynulosti súdneho konania, ako i požiadavka na reguláciu administratívnej záťaže súdneho aparátu odôvodňujú rigidnosť posúdenia správneho súdu pri známych skutkových okolnostiach, aké sú v súdnej veci.

19. Kasačný súd poukazuje tiež na konzistentnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach proti súdnym rozhodnutiam o žiadostiach účastníkov súdnych konaní o odpustenie zmeškanej lehoty na zaplatenie súdnych poplatkov, ktoré v podobných prípadoch boli odmietnuté ako zjavne neopodstatnené (sp. zn. IV. ÚS 155/2019-30 zo dňa 11.1.2019, IV. ÚS 92/2018-7 zo dňa 01.02.2018, IV. ÚS 115/2019-13 zo dňa 28.07.2020).

20. Vzhľadom na uvedené postupoval kasačný súd podľa § 461 SSP a nedôvodnú kasačnú sťažnosť zamietol.

21. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 S.s.p. a nepriznal účastníkom náhradu trov tohto konania, keďže sťažovateľ v tomto konaní nebol úspešný a na postup podľa § 168 S.s.p. nevidel dôvod.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok n i e j e prípustný.